

თანამედროვე პოლიტიკური ფილოსოფია
ახალი გამოწვევების წინაშე

MODERN POLITICAL PHILOSOPHY IN THE FACE
OF NEW CHALLENGES

დემურ ჯალაღონია

Demur Jalaghonia

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის
თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
Ivane Javakhishvili Tbilisi State University

ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტი
Faculty of Humanities

საკვანძო სიტყვები: პოლიტიკური ფილოსოფია, თავისუფლება,
სამართლიანობა, თანასწორობა.

Keywords: Political philosophy, freedom, justice, equality.

მთელი მეოცე საუკუნის სამოცდაათიან წლებამდე პოლიტიკური ფილოსოფიის წინააღმდეგ დიდი შტურმი ხორციელდებოდა. მეცნიერების პრეტენზიის მქონე ფილოსოფიური დისციპლინები მის საჭიროებას საეჭვოდ მიიჩნევდნენ.

საზოგადოებაში მომხდარმა ბოლოდროინდელმა ცვლილებებმა ღრმა კვალი დააჩნია პოლიტიკური ცოდნის ხასიათსა და მისადმი წაყენებულ მოთხოვნებს. ამის მიუხედავად, ლეო შტრაუსმა განსაზღვრა პოლიტიკური ფილოსოფია, როგორც პოლიტიკურ საგანთა ბუნების გაგების შესახებ ნორმატიული დისციპლინა, რომელსაც აინტერესებს არა „არსებული როგორი არის“, არამედ ის, თუ არსებული „როგორი უნდა იყოს“.

პოლიტიკურ ფილოსოფოსთა მთელი არმანდა ჩაერთო ფარულ თუ ცხად დისკუსიაში. არნახული სიმძაფრით წამოიწია თითქოსდა დოგმად მიღებულმა ფენომენებმა, როგორებიცაა თავისუფლება, სამართლიანობა, თანასწორობა, ხელისუფლება, ძალაუფლება. სრულიად ახალმა დისკურსმა მოიცვა პოლიტიკური ველი. გაჩნდა ახალი კონცეპტები; საზღვრითი ცნება, ინტერდისციპლინარული დისკურსი და ა.შ.

ჩვენს დროში განსაკუთრებით როულზის შეხედულება აღმოჩნდა წყალგამყოფი, სადაც გააზრებული იქნა, რომ პოლიტიკური ფილოსოფია მორალის ფილოსოფიის განშტოებაა. ჰანა არენდტმა კი ხელისუფლება პოლიტიკის პირველსაწყის ელემენტად მიიჩნია. ნოზიკმა თანასწორობის იდეა წამოწია წინა და ა.შ. სხვა მოაზროვნეებმა განსხვავებული დისკურსები შემოგვთავაზეს.

პოლიტიკური ფილოსოფიის ცნებებმა, კატეგორიებმა ტრანსფორმაცია განიცადეს. მრავალმა მოაზროვნემ გაიზიარა პოლიტიკის ფილოსოფიაზე როულზისეული შეხედულება. თუმცა ზოგჯერ განსხვავებულ დასკვნამდე მიდიოდნენ. საბოლოოდ სამართლიანობის თეორიამ გამოიწვია მრავალი ავტორის დაეჭვება, ხომ არ დააყენა „სამართლიანობის თეორიამ“ პოლიტიკური ცხოვრების მნიშვნელოვანი ასპექტები და არეალი.

თანამედროვე პოლიტიკურ ფილოსოფიაში გამოიკვეთა სამი ნიშანი, რომლებიც არსებულ ვითარებას კარგად ახასიათებენ.

პირველი, ლიბერალიზმი სადღეისოდ გაბატონებულ მიმართულებად ლიბერალიზმი გახდა სადღეისოდ ზნეობრივი და პოლიტიკური

შეფასების აბსოლუტური სტანდარტი. ლიბერალიზმი გადაიქცა მეტაენად, მოიპოვა პრიველეგია, რომ იყოს მსაჯული იმისა, თუ როგორ ენაზე მეტყვლებენ სხვები.

ლიბერალიზმმა შეითვისა სხვა მიმართულებების მორალი, თითქოს გამდიდრდა, მაგრამ თავისებურ იდეოლოგიურ ესპერანტოდ გადაქცევის საფრთხე დაემუქრა“.

დღეს თითქოსდა არავინაა ავტორიტეტი, რომ მოეპყრა ღვთაებრივი მოწინებით. დამთავრდა „გურუს“ პერიოდი.

როულზმა კარგად გააცნობიერა არსებული ვითარება. 1993 წელს გამოქვეყნებულ ფუნდამენტურ ნაშრომში „პოლიტიკური ლიბერალიზმი“ საკმაოდ განსხვავებული ფილოსოფიური თვალსაზრისი შემოგვთავაზა. რამაც მას საშუალება მისცა, შემდგომ პოლიტიკური ფილოსოფიის ბუნება და საზღვრები ოთხ ფუნქციით განესაზღვრა.

ბუნებრივია ფილოსოფოსები, პოლიტიკური მეცნიერებები, ფსიქოლოგები თეოლოგები... ჩაერთნენ ფუნდამენტურ დისკურსში. სწორედ ჩემი მოხსენების მიზანს წარმოადგენს პოლიტიკური ფილოსოფიის ახალ პორიზონტზე დილემური პრობლემების კონცეპტუალურად გააზრება და ახალი პოლიტიკური დისკურსის გამოწვევების გაანალიზება.

ლიტერატურა:

როლზი ჯ., 2018, პოლიტიკური ლიბერალიზმი, თბილისი, ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის გამომცემლობა, ინგლისურიდან თარგმნა ზურაბ ჭიაბერაშვილმა.

როულსი ჯ., პოლიტიკური ფილოსოფიის ოთხი ფუნქცია, ინგლისურიდან თარგმნეს გიორგი ჭანიძემ და რუსუდან ზოიძემ www.petrisiportal.ge

იანგი ა. მ., 2014, პოლიტიკური თეორია, თბილისი, <https://e-learning.tsu.ge>.

ჯალალონია დ., 2018, პოლიტიკური ფილოსოფია, თბილისი. „ლოგოსი“.

There was a great onslaught against political philosophy throughout the 70s of the twentieth century. Philosophical disciplines claiming to be scientific put their needs under question.

Recent changes in society have left a deep imprint on the nature of political knowledge and the demands for it. Despite this, Leo Strauss has defined political philosophy as the normative discipline of understanding the nature of political objects, which is interested not in “what it is” but “what kind it should be”.

The whole armada of political philosophers was engaged in a secret or overt discussion. The dogma-accepted phenomena such as freedom, justice, equality, power, and authority have come to the fore with unprecedented intensity. An entirely new discourse has covered the political field. New concepts emerged; bordering concept, interdisciplinary discourse, etc.

In our time, especially Rawls’s view turned out to be a watershed, where it was understood that political philosophy is a branch of the philosophy of morality. Hannah Arendt considered the government to be the first element of politics. Nozick brought the idea of equality to the forefront, and so on. Other thinkers have suggested different discourses.

Concepts and categories of political philosophy have transformed. Many thinkers have shared Rawls’s views on the philosophy of politics. However, sometimes they came to a different conclusion. Finally, the theory of justice led many authors to question whether the “theory of justice” undermined important aspects and areas of political life.

In modern political philosophy, I have identified three signs that characterize the current situation well.

The first liberalism has become the dominant direction today.

Liberalism has become the absolute standard of moral and political evaluation today. Liberalism has been transformed into a meta-language, gaining the privilege of being a judge of how others speak a language.

Liberalism has assimilated the morality of other directions, as if it enriched, but stood under the danger to become a kind of ideological Esperanto.

Today it seems as if no one is the authority to treat with divine trepidation. The “Guru” period is over.

Rawls was well aware of the current situation. In a fundamental paper published in 1993, “Political Liberalism” he offered a rather different philosophical point of view. Which allowed him to further define the nature and boundaries of political philosophy in four functions.

Naturally, philosophers, political scientists, psychologists, theologians, etc got involved in the fundamental discourse. It is the purpose of my paper to conceptually understand the dilemma problems on the new horizon of political philosophy and to analyze the challenges of new political discourse.

References:

Jalaghonia D., 2018. Politikan Philosophy, Tbilisi “Logos”.

Rawls J., 2005. Political Liberalism, Columbia University Press.

Rawls J., 2001 Justice as Fairness: A Restatement, The Belknap Press of Harvard University Press, www.petrisiportal.ge

Young A. M., 2014, Political Theory, Tbilisi. <https://e-learning.tsu.ge>